

КАНАДІЙСЬКИЙ РАНОК

1036 Main Street, Winnipeg, Canada.

Часопис для Української Родини, виходить що п'ятниці.

ЧИСЛО 203.—РІК XXVI.

ВІННІПЕГ, МАН., П'ЯТНИЦЯ 4. ВЕРЕСНЯ, 1931.

SEPTEMBER 4, 1931. VOL. XXVI. No. 203.

ПРЕМ'ЄР БРЕКЕН ПРО ДОПОМОГУ

Домініальне правительство буде платити 50 процент всіх видатків на безробіття, заявив прем'єр Брекен минулої суботи. Але на його думку ця участь домініального правительства не є вистарчаючою і сама провінція не зможе успішно вести боротьбу з безробіттям. Коли Брекен сказав Бенетові, що в Манітобі є 40,000 безробітних, то той був дуже здивований. Він запропонував аби Манітоба вислала 2,000 безробітних до Онтеріо на будову гостинця, але провінція все-ж мала-би доплачувати 5 доларів місячно за кожного, що дістане роботу на тих будовах.

ІДУТЬ НА ОГЛЯДИНИ ПОРТУ ЧОРЧИЛ

Члени канадської торговельної палати в неділю від'їхали до нового порту в Чорчилі, з метою оглянути його перед відкриттям нового шляху до Європи для західно-канадського збіжжя. Прем'єр Брекен так само поїхав з ними і по дорозі покаже їм інші місця як Ди Пес та Флін Флон, де за останні роки промисловий поступ особливо добре розвивується.

З Чорчилу члени палати поїдуть до Ріджайни, де від 7 до 10 вересня має відбутися їх річна конференція.

ЩЕ ОДИН ГРАБУНОК БАНКУ В ВІННІПЕГУ

Минулого тижня два бандити обрабували філію Роял Бенк оф Канада, що знаходиться на Сарджент вулиці у Вінніпегу. Бандити взяли було з каси готівки понад 8,000 доларів, але не довго їм прийшлося її в себе "переховувати", бо вже пару днів позніше, а саме 29 серпня, їх було арештовано яких 14 миль на північний схід від Вінніпегу в невеличкій хатинці, де вони вже й раніш деякий час перебували.

Оба бандити є мешканцями Нью Йорку, мали свій власний автомобіль і досить часто їздили з Канади до Злучених Дер-

МОЛИТВА НА ДЕНЬ ПРАЦІ

О, Творче Всесвіту, ми дякуємо Тобі за працюючу людину: За її гнучкість та брутальність, за сильне серце, за витривалість м'язів, і силу як сталь.

За руки що підносять молот, керують сверлом, копають, рикалем, підносять якор і роблять вправний рух сокирою.

За всю тяжку, грубу роботу, що він робить, згинаючи свою спину, потіючи та стаючи ніби бронзовим на сонці.

Нехай очі, що дивляться вниз на роботу, подивляться також вгору на небеса.

Нехай не буде уст запечатаних горем, ані іскор прокляття, а до музики сверла та молота що спадає на ковало, подай їм пісню та радість.

А коли денна робота є скінчена, подай працівникові повну винагороду і таку добру страву, якої потребує сильний чоловік, подай йому, Творче, очікуючий його дім з горючим вогнем та радісним криком здорових дітей.

Нехай сон працюючої людини буде приємним і видиву безробіття не дозволить турбувати його мрії.

Нехай він їде вперед до свого завдання з самопошаною, яка керує повагою людства.

Подай йому розум наслідувати тих, котрі ведуть до вищих ступенів життя.

І коли з рідів праці він буде покликаний до керівництва долею країн, подай йому силу нести цей тягар, яка не зникне разом зі заходом сонця.

О, Творче, благослови людину, що працює. Нехай його сила серця та рук завжди знаходиться в Тобі. Амінь.

Проп. Глен В. Дуглас.

ЩЕ \$100,000 НА ДОПОМОГУ У ВІННІПЕГУ

Для безпосередньої допомоги у місті Вінніпегу було виасигновано нових сто тисяч до лярів, після того як було одержано повідомлення від фінансового комітету, що \$500,000, які було призначено на початку року, вже вичерпані.

Загальні видатки на допомоги в Вінніпегу в цім році, як провінційні так і державні, дійшли до суми \$1,348,831.81. Число мужчин та жінок, що діставали допомогу дня 22 серпня, було 5,583, себто проти попереднього тижня збільшилось о 64 процент.

Видатки розподіляються так: Вінніпеська адміністрація — 65,743.30 дол.; допомога від Вінніпегу 427,696.17 дол.; допомога від провінції 427,696.17 дол.; і від федерального правительства 427,696.17 дол.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ПОЗИЧАЄ У ФРАНЦІ ТА ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

Нью Йорк, 29. серпня. — Найсильніші банкові організації Франції та Злучених Держав, запропонували позичку Великій Британії в сумі 400,000,00 доларів.

Це є найбільша позичка приватних організацій чужому правительству, яка лиш коли була переведена в історії фінансів. Всі переговори в цій справі велися через кабель та трансатлантийський телефон і закінчилися протягом 36 годин.

Банкири Злучених Держав заявили, що позичка є значно більшою, чим правительству Великої Британії просило, але довіряючи фінансовій стабільності цієї країни, банки запропонували навіть більшу суму, чим було потрібно.

17 ЛЮДЕЙ РАНЕНИХ ГРОМОМ

Відень. — Грім ударив у захист для літників на Коральпі коло Вольфсберга. В домі було тоді зібраних 70 осіб. 17 з них поранені, 4 тяжко.

На одній з туристок грім стопив золотий ланцюшок.

жав і назад. В часі їх арештовання не було знайдено жадної зброї.

МЕКДОНАЛДА ВИКЛЮЧИЛИ З ПАРТІЇ

Лондон, 29. червня. — Тому, що прем'єр Мекдоналд приєднався до нового, несоціалістичного кабінету Великої Британії, його виключено з партії, а на нового провідника вибрано бувшого міністра Гендерсона.

Все-ж нове правительсто почувається тепер досить добре, особливо діставши велику позичку. Праця над зрівнова-

ження британських фінансів переводиться скорим темпом.

ВІДКРИТТЯ ШКІЛ У ВІННІПЕГУ

Літні ваканції в Вінніпегу вже закінчилися і з днем 1. вересня відкриті школи привітають в своїх мурах яких 40,000 міських дітей.

Цього року зайшли деякі зміни, а головною з них правдоподібно є підвищення оплати за навчання в грейді 12, до 100 доларів.

Але не дивлячись на підвищення оплати за навчання, число аплікантів до цього грейду є таке саме як і року минулого.

НОВА АДРЕСА РЕД. КАНАДІЙСЬКОГО РАНКА

З днем першого вересня, 1931, редакцію Канадійського Ранка перенесено з Манітобської Колегії до нового приміщення, а тому всяку кореспонденцію просимо писати на нижню адресу:

CANADIAN RANOK
1036 MAIN STREET WINNIPEG, CANADA

Provincial Library 179
of Manitoba

ЛОВИ ЗВІРІВ НА МАЛЯ ЯХ

СЛОНИ

Ліквідація табору.

Вісім місяців тягнулася школа смирення. Я був хорий на гарячку й розвільнення (дезинтерію), тому незвичайно радий був, що врешті закінчилася довга й утяжлива праця наша. Сидячи на голові одного зі слонів, я вів свій полон джунглями в сторону порту. Ще раз зложив я свій поклін султанові, котрий сказав мені, що я можу уряджувати лови в його краю коли хочу й на що хочу. Коли-би так рік перед тим я був почув оті слова султана, то був-би кричав з радощів. Однак сьогодні на мене, хорого та виснаженого, султанова пропозиція зробила мале вражіння; мені мало залежало на тім, чи ще коли буду верстати непорочні праліси Тренггану.

Від'їзд до Сінгапуру.

Я поробив всі зарядження, щоб забезпечити мою череду відповідним доглядом аж до часу пересилки її до Сінгапуру, а потім зламав лерший прибережний паровик і ввів у нього, взявши з собою чотирох слонів. Прибувши до Сінгапуру я довідався, що оповідання про великий мій полон був темою бесід протягом місяців. В кілька днів після мого прибуття до порту, я пішов відвідати мого колишнього ворога, Магоммеда Аріфа. Він зняв з голови турбан і поклонився мені. Після цього ми мали багато бизнесових перетрактатій, але він завжди трактував мене з найбільшим респектом і поведився чесно.

Продажа мого першого слона за чотири тисячі доларів.

Коли я йшов містом зі своїми слонами в напрямі до звіринця, який я винаймив в Орчард Ровд, мене дигнав один Араб. "Туан, мав джуал?" (пане, хочете продати?), запитав Араб.

"Розуміється!" відповів я. Будучи

хорим і вичерпаним, я бажав уникати зайвих бесід.

Та він присилився: "Туан, скільки?"

"За одного, чи за всіх чотирох?"

"За того малого," і він вказав рукою на слона.

Я думав, що він питає лиш з цікавості, тому подав ціну, яка, як мені здавалося, заставить його лишити мене в спокою.

"Три тисячі мексиканських доларів."

"Туан, чи справді приймете за нього ту суму?"

"Так!"

Він йшов за мною і так ми дійшли аж до звіринця. Мені цікаво було, які замисли нуртують в голові того чоловіка. Правду говорячи, я готовий був продати того слона за 450 доларів, бо він був ще молодий і малий. Під звіринцем Араб знову спитав мене, чи я готовий відпустити слона за три тисячі доларів. Потім розцінкав кілька сорочок і видобув десь з за пазухи стару мошонку. Витягнув гроші і при свідковій вираховував мені на долону п'ять сот доларів як задаток, пішов принести решту грошей. Як він відійшов, я ввійшов до стайні тай почав екзакменувати мого проданого слона.

Я скоро побачив, чому той Араб зафорував мені таку високу ціну — аж три тисячі доларів. Мій малий слон мав на ногах, замість вісімнадцять, двадцять пальців. Двадцятипалькі слони мають величезну вартість в цілій індійській краї, бо вони мають приносити щастя своїм господарям. Завдяки цьому вони користуються великою шанобою, ще більшим обожанням, чим в Сіямі білі слони. З цієї причини двадцятипалького слона бажав мати у своїм дворі кожний раджа й магараджа. А цінуються ці слони більш в залежності від того, скільки такий індійський князь в силі за нього заплатити. Мій двадцятипалько був звір'ям б'з ніякої казки і вади; він мав около п'ять літ віку і був високий на

півпята стопи. Уформлення його голови було досконале, зад простий і точно рівнявся з головою.

Самособою я дуже зажадував, що позволив такий прекрасній штуці так легко вислизнутися з моїх рук. Тому, коли Араб вернувся з рештою грошей, я став дорікати йому, що він оциганив мене в пору коли я, хорий, не маю сили ані змоги навіть добре розглянути своїх звірят. Де-далі я став лихословити його самого і його предків, та обиджати його іншими способами. А він все просив мене прийняти гроші і передати йому слона; я відмовився приймати гроші і сказав йому, що може так його забрати з перед моїх очей.

"Я прокляв його!" крикнув я до Араба; "він має зкінчитися до двадцятичотирох годин."

Той сам слон за десять тисяч рупій.

Почувши мої слова, Араб залаявся рісними слъозами й почав молити мене зняти зі звіряти клятву. Сказав, що він бідний та що смерть слона зруйнує його. Вкінці ми прийшли до компромісу: він має додати мені п'ять сот доларів понад ціну згоди, а я маю доставити слона до Індії. Потім, як що він добре на слоневі заробить, він приїде до Сінгапуру й виплатить мені додатково п'ять сот доларів. Що дотримає свого слова, він присягнув на Аллага і його пророка Магомеда. Так я зняв клятву, взяв решту грошей і він відійшов щасливий. В місяць потім він вернувся до Сінгапуру й приніс мені додаткових п'ять сот доларів. Сам-же він заробив знаменито, бо продав слона магараджі з Мисору за суму десять тисяч рупій, то є за двадцять п'ять тисяч американських доларів.

За час мого дев'ятнадцяти-літнього побуту на Маляйським Архипелазу мені пощастилося злапати багато соток слошів, однак ні одна череда не була так чисельною, як та перша, і — хоч я вельми уважно екзакменував кожного злапаного слона, ніколи вже не мав я того щастя, щоб "накрити" двадцятипалька.

(Далі буде.)

ФОРД КАЖЕ СВОІМ РОБІТНИКАМ САДИТИ ГАРОДИНУ

Айорн Мавитен, Міш. — Генрі Форд дав про себе знову знати. Подав до відома, що всі жонаті, котрі працюють у його фабриках, мусять мати на своїх подвір'ях городи і там садити городину. Хто не буде цього робити, той утратить у нього роботу. Він каже, що коли люде навчатся самі собі помагати, то з того більше скористають, ніж з забезпечення на випадок безробіття.

МОСКОВСЬКО-ФРАНЦУСЬКА УГОДА

Москва. — Російський большевицький уряд ще не potwierдив вісток французької преси про заключення угоди між Францією і Росією.

Большевицькі газети теж вістки не potwierджують, а поки-що містять тільки голоси французьких газет про угоду,

немовби сондуючи, яке вражіння ці вістки викличуть в Росії.

НОВИЙ УРЯД НА УГОРЩИНІ

Будапешт. — Юлій Каролі вже склав новий кабінет міністрів, що має правити краєм на місце кабінету прем'єра Бетлена, котрий упав наслідком наближення Угорщини до Франції.

Опозиційна преса каже, що на Угорщині через зміну кабінету нічого не змінилось. Мовляв, кабінет Каролі, це тільки кабінет Бетлена в гіршому виданню.

ЕСПАНИЯ БОЙТЬСЯ ЗАВУРУШЕНЬ КЛЕРИКАЛІВ

Мадрид. — Еспанський уряд вислав у провінцію Басків і Навару більшу кількість війська. Ці дві провінції є під сильним впливом католицького духовенства, і уряд побоюється, що вони готові датися

підбурити духовенству до виступу проти республіки.

Уряд закрив клерикальний часопис "Газета дель Норте", що був широко поширений у провінції Басків. В останньому числі часопис писав: "Ми вже більше не можемо цього переносити. Уряд має намір завести безбожну конституцію, запровадити розвід, розв'язати монаші чини та забрати їх маєток." Газета відтак звивала Басків, щоби повстали проти уряду, який хоче робити такі невиносимі кривди."

ГЕНГСТЕРИ ВЖЕ ПЛАТЯТЬ ПОДАТКИ

Шикаго. — Засуд ватажка бандитів Кепона за неплатення податків завдав страху іншим бандитам і вони поспішилися тепер з податками. Наслідком того державна кара збогатилася на 408,598 дол., які зложили самі шикаговські бандити.

Один бандит, котрого імені

не виявляють, заплатив від себе 225,000 доларів.

ВЗИВАЄ ЦЕРКВУ ДО БОРОТЬБИ З ДЕПРЕСІЄЮ

Філадельфія. — Др. Джан МекДавел, генеральний секретар "Презбитеріан Борд оф Нешенел Мишенс," вислав до десяти тисяч церков з приводу наближаючогося Лейбор Дей пастирського листа, в яким обговорює обов'язки в часі економічної депресії. Він каже, що церква має збудити почуття особистої й загальної відповідальності, без чого не можна побороти безробіття. Церква, каже МекДавел, мусить задержати моральний провід і сказати американським промисловцям, що коли вони хочуть задержати провід, мусять дати роботу й належну платню, та що це є важніша справа подбати про те, щоби дати роботу і її оплатити, ніж захищати дивіденди.

CANADIAN RANOK

Published Every Friday

at 1036 Main Street, Winnipeg, Manitoba, Canada,
by the United Church of Canada.

Telephone 51 212.

Subscription per year, in Canada and Foreign Countries,
\$1.00.

КАНАДІЙСЬКИЙ РАНОК

Часопис для Української Радни, виходить що-п'ятниці.

Передплата на рік, в Канаді і за границею \$1.00

Редакція за оголошення не відповідає. Рукописів не звертається.
Адреса:—

CANADIAN RANOK

1036 MAIN STREET :-: WINNIPEG, CANADA

СВІТЛА І ТІНІ НА ДЕНЬ ПРАЦІ

В часописі "Ди Кристьян Сенчюрі" пан Вебер описує свої змагання як посередника в часі страйку робітників в Пенсильванії. Головним питанням цього страйку було відстоювання права для робітників об'єднуватися в юнії і оскільки можна було бачити, працевластці противились цьому. Пан Вебер виступав як мирний суддя між цими двома сторонами. Але тому, що його ніхто не запрошував, можна було сподіватися, що обидві сторони відмовляться від його послуг. В дійсності ворожо поставились лиш працевластці, а пізніше, коли на його раду робітники стали домагатися арбітраційного суду, працевластці добились навіть арешту Вебера, але суд не знайшовши жадної вини за ним, випустив його на волю.

Це є одна з тіней в питанні праці; і ця тінь ще далі згущується, коли ми станемо ближче до теперішнього безробіття зі всіма його стражданнями. З одного боку ми бачимо голод і брак одягу в робітників, тоді як з другого величезні запаси поживи та всяких промислових виробів.

Ця загальна картина ані трошки не прояснюється як-що без яких будь упереджень докладно розглянемо проблеми що трапляються в періодах криз таких як оце тепер маємо. Звичайною річчю в цих періодах є говорення про жадність власників та управителів як їх посередників з робітниками, котрі не дбаючи за долю працюючих, стремлять до того, аби виплатити як-найбільше дивіденди. Правда, в цій кризі, що тепер переживаємо, мало є таких компаній чи власників, бо всі занадто прибиті і не то що не мають великих прибутків, але замагають з великими труднощами аби затриматись якось до ліпших часів. Сьогодні видається вже не байкою а дійсною правдою відоме оповідання про одного клерка, котрий надумавшись женитися, звернувся до управителя з проханням про збільшення платні. У відповідь на це він дістав таку пропозицію: або взяти своє прохання назад і дістати стару платню, або вступити членом до спілки і тоді буде мати стільки як і власники підприємства, себто нічого.

В Злучених Державах є багато компаній, що протягом кількох літ не виплачують дивідендів цілковито, але робітників утримують далі. Це з погляду капіталістичного не є бажаним, але винуватити немає кого. Є це просто константовання тих тіней, які запанували над проблемою праці і чекають лиш ясних проміннів світла.

* * *

Але людина не є сотворена для того, щоб бути побідженою; тут і там є люде, котрі мають здібність бачити вперед і вони то перебачають ті ясні проміння світла. Між всіми розчарованнями останніх двох літ, появилася нова надія, а це почуття відповідальності у власників, компаній та корпорацій що до ста-лости заняття для робітників і то при нормальній оплаті праці. Це останнє є особливо важливе, бо на цю сторону звичайно падають перші удари. Бажання робітників утримувати своє заробітну платню на однаковій височині з цінами на ріжні продукти та промислові вироби, є бажанням цілком оправданим і ширим.

Потім також зростає почування про необхідність для робітництва права організуватися і в останні пару десятків літ багато було зроблено в цьому напрямку. Промислові юнії хоч і пройшовши багато страждань, все-ж досягли вже помітних успіхів.

Найслабшим місцем у юнії до цього часу є те, що вони не почувають себе відповідальними перед загалом публіки. Їх гаслом в більшості є: "Всякими способами — лише для нас самих." Але сподіємося, що все це скоро минеться і юнії зачнуть ширше дивитися на справу, а тоді й опінія загалу стане їм у великій допомозі.

Той, хто памятає власників та управителів з кінця мину-

лого століття і порівнює їх з теперішніми, без сумніву побачить велику, навіть революційну зміну. Особливо змінилися погляди що до часу праці робітників, забезпечення на випадок хвороби або нещастя, забезпечення на старість і т. д. Все це нам говорить, що дальші світлі проміння вже є в дорозі і незадовго вже розсіють ці тіні, якими окутане наше теперішнє життя.

ТУТ Є ЗДОРОВ'ЛЯ ДЛЯ ВАС

Написала Маргарета Бейкер.

УСТУП ДЕВ'ЯТИ

ПРАВЛЯЧА СИСТЕМА

Як шлунок працює перешкоджена.

Є багато способів в який люде часто припинюють шлунок постійну працю травлення поживи.

1. Через глтання поживи великими кавалками. Це може бути з причини скорого їдженя або ушкоджені зуби. (Диви сегцію 2 г. в цім уступі). Шлукові соки не мають нагоди ділати відповідно на поживу, хіба що пожива перше всего зістала поломлена через жування.

2. Через жажерливість і їдженя так багато, що шлунок є переповнений і натягнений.

3. Через вживання дуже багато води, чаю або якого иншого напитку підчас їди. Шлунок може найліпше травити поживу, що не є за дуже розпущена, і напитки забирають багато місця в шлунку і як ми пемо досить багато при їді, наш шлунок є зараз невідгідно повним.

4. Через їдженя між часом. Це перериває шлунковий відпочинок і так перемучує мускули і залози. Їсти повинно лиш в означений час, а пити треба між їдою. Напитки містять в собі так мало поживи — вода не містить зовсім поживи — що вони всі не перешкаджають і не умучують шлунок і вони служать дуже добрій цілі; вимиваючи його і вносячи геть всякі маленькі останки що могли лишитися після того як їда зістала перетравлена.

5. Через вживання опияняючих напоїв. Алькоголь перешкаджає праці шлунка в три способи, бо він ушкоджує і перешкаджає (а) залозам, (б) мokusовій тканині, (в) мускулам.

(а) Алькоголь дразнить, перешкаджає і псує шлукові залози, так як він дразнить і перешкаджає та псує слинні залози. Надмірна кількість шлукового соку, якого він вимаює від залозів, не є ніяка поміч у травленню, бо він є у хемі-калах.

(б) Мokusова тканина шлунка є найбільш делікатна і легко ушкоджена зі всіх мokusових тканин в цілім тілі. Алькоголь ушкоджує її так багато, що вона висилає кількості мokusу в цілі схоронення себе і в наслідок того шлукові стіни стають липкі і водяні і отвори шлукових залозів є так заліплені, що не можуть висилати своїх соків свобідно і скоро. Люде, котрі регулярно вживають упияняючих напоїв терплять від кожночасного "застудження носа" у шлунку і це часто робить їх хоро-вигими ранками, а що гірше — маленькі болючі червоні плями появляються тут і там у тканині: у великого п'яка ці болючі плями поширюються і набирають матерії. Як тканина є перервана в цей спосіб, то не лише воно є невідгідно для шлунка, але то є жерело великої небезпеки для нас. В нашій поживі є часто бакцилі хвороби і отруї багато родів: як тканина травля-чої труби є цілою, ці річі не можуть шкодити нам, але як тка-нина є зіпсована, вони заходять у кров і спричинюють великі клопоти.

(в) Алькоголь через приголомшення мозкових клітин, ко-трі мають до розпорядимости з шлуковими мускулами, робить мозок повільним і неточним в висиланні наказів, і так довго, як наслідки алькоголю тревають, мускули не можуть працю-вати так міцно ані так добре, як звичайно. Це значить, що як напої вживається підчас обіду, пожива у шлунку не є відпо-відно колисана і так бере довше, щоби була травлена, часом пожива так скоро травиться, що їде не є забрана з шлунка нім приїде друга. Як багато упияняючих напоїв береться підчас або скоро по їді, мускули майже перестають працювати і навіть до кількох годинах пожива остає не перетравленою. Як це стається, то шлунок загально улекшує себе через висилання поживи назад гортанкою, — иншими словами — людина є хворою.

Як через котру будь або через всі пять навичок вчислених повише шлунок є часто переповнений і натягнений, або його мускули є часто ограблені від їх відпочинку, то мускули умучуються і нищуться; це означає (1) що шлунок робиться більшим і м'яким, (2) що пожива завжди забирає довше і навіть задовго часу, щоби перетравитися.

— I. E.

КИПИТЬ В УКРАЇНСЬКІЙ АВТОКЕФАЛІ

(Стаття, яку понижче містимо, є надіслана з Ньюарку, Злучених Держав.)

Досі в українській автокефальній православній церкві на імміграції ніби йшло добре і гладко. Люде невдоволені з уніятської церкви почали масово лишати її і переходити зразу в українську православну церкву, що була під опікою сирійського митрополита Германоса. Коли 14. жовтня 1921 зорганізувалась в Києві українська автокефальна православна церква, дотеперішня укр. прав. церква в Америці й Канаді звязалась з нею і так появилась між нами українська автокефалія з архієп. І. Теодоровичем на чолі.

Повсталла нова українська церква, на яку особливо в краю кляли велику надію, головню ізза національних взглядів. Правда, ісповідники її на імміграції ніяк не хотіли признатись до цього, що вона нова; противно, намагались зробити її як найстаршою на Україні. Чому так? Бо багато наших людей думає, що старше, то й ліпше. Поминувши це, що такої церкви як українська автокефальна православна на Україні перед 1921 р. ніколи не було, люде тим собі голови, як вона стара, зразу не клопотали. Між нашими людьми часто таке водиться, що перше прилучаться до якоїсь церкви, а відтак приглядаються яка вона — добра чи зла, правдива чи ні, стара чи нова.

Вистарчило людям "знати", що ця церква рідна, батьківська національна, козацька, самостійна, демократична, одинока правдива, одинока українська, свята, залежна від самого народу, має звязки з самим Києвом, Софія в їх руках, багато свідомих і визначних Українців в ній або з нею. Чого-ж більше хотіти? Чи є друга яка церква, що може цим похвалитись? А чи так воно на ділі є, пощо питати, перше вступайте, чим скорше, а там вже все вам покажуть.

Дійшло до того, що ця "стара" церква то є українська автокефальна православна, розігріта такими новими кличами, підняла боротьбу зі всіми, хто важивсь того всего не послухати. Ходило вже не о саму церкву, а о се, що хто до неї не належить з вірою, чи без віри — не є ніяким Українцем. Правда, найшлись люде, що і в це повірили, до церкви прилучились, а церква величалась своїм новим добром!

Відома річ, що хто веде в такому дусі якусь організацію, вона стає нетолерантна, а нетолерантний має цю хибу, що лиш бачить і виказує зло в других — а в себе — самий гаразд.

Таку місію веда наша автокефалія від самого початку ревню і завзято. Дісталась і нам українським евангеликам не малі порції цього автокефального добра: чуже, залежне, наймлене, зрда, чеки, от і все що ми роками про себе чули. Навіть у Києві наші автокефальні уболівали над цим, що ми евангелики служимо чужим церквам та винародовлюємо нарід. Виносилось вражіння, що наколиб в автокефальних були довші руки, то хоч з Канади та Америки заберайсь, не кажучи нічого про Україну. Не мало наробили вони заколоту між неавтокефальними громадами, одиницями, аж раптом почало між ними самими кипіти.

Почалось воно з цього:

Двох автокефальних священників, А. Іванишин в Нью Йорку і І. Гундяк в Трой, Н. Я., виступили зі своїми громадами з автокефалії і прилучились до т. зв. української американської греко-католицької православної церкви. Ця послідня церковна організація майже невідома нашим читачам в Канаді.

Це поки що витвір чисто американський. В уніятській церкві були неспокої від самого початку її існування в Америці, які "то втринали то потопали," аж поки не приїхав до Америки теперішній єпископ Богачевський і не знялась серйозна буря. Над причинами цих неспокоїв здержуватись не будем, вони всюди ці самі, де лиш наш нарід мав "щастя" знайтись на лоні другої "правдивої" церкви, то є уніятської. Вислід боротьби тут в Америці є цей, що кількох уніятських священників відступили з громади від Богачевського, існували кілька років як незалежні греко-католицькі громади, а вкінці рішились зорганізуватись в православну церкву з єпископом висвяченим царгородським патріярхом. Таким чином ця нова православна церква буде підлягати Царгородові. На днях має представник патріярха висвятити в Америці бувшого греко-католицького священника Я. Жука на єпископа. Ця церква має досі понад 35 громад, понад 20 священників, з чого половина, це бувші греко-католицькі священники. Значиться маємо дві українські православні церкви в Америці: одна так звана автокефальна з архієпископом Теодоровичем, а друга православна з єпископом Жуком, яка буде підлягати зверхности царгородського патріярха. До цієї другої прилучились вищезгадані священники — Іванишин і Гундяк.

Перехід двох священників з одної церкви в другу в наших

сучаснім релігійнім життю, цебуденне явище, на яке звертають увагу хіба ближче ними заінтересовані групи звязані з тією-ж церквою. По газетній згадці справа іде скоро в забуття. Інакше сталось з цим посліднім случаем. Автокефальна церква надала йому небувалого значіння, на яке звернув увагу ширший круг нашої тутешньої імміграції. Звідси і отся згадка на сторінках нашої часописи.

Побіч викляття з автокефальної церкви орган автокефалії "Дніпро" переповнений всякими можливими опрокиненнями на адресу відступників. Відбуваються з'їзди автокефальних священників, поодинокі громади ухвалюють і оголошують резолюції, в яких відступникам закидують: "таємну зраду," "підлу зраду," "низьку інтригу," наказано своїм вірним "припинити всякі персональні зносини," що це "гієни," "хрунівство плазунів," "щоб громади гонили від себе таких зрадників, бо їх вчинок рівнається зраді найвишого ідеалу українського народу," їх вчинок грозить небезпекою "нашій дорогій, рідній... відродженій церкві." Мало цього осуду і засуду, ще й молитви шлються:

"Нехай Господь судить їх по своїй правді."

Значиться переступити поріг автокефалії се нестерте пятно в цьому і позагробовому життю і недивно, що в її таборі заметушилось — бо ади — що жде тебе, попавши в обійми автокефального гніва. Справді страшний гнів! Тільки що буде як правда Божя і автокефальна розминуться?

Та не о гнів автокефальних нам ходить, нам він не страшний, ані о страшну кару на відступників, заслужили, хай покутують, а о це, що з того вийшло. Відступники місто дрокати перед карою, здадили "Наша відповідь", яку видали окремим випуском і розіслали між читачів Дніпра. На неї бажемо звернути увагу, бо вона кидає світло на досі мало нам відомі справи в нутрі автокефалії.

Thumb Nail Sketches By Cy Pro Bono Publico

"Good mornin', Missus Smith."
"Good mornin', Missus Jones."
"What's th' matter wi' yer arm?"

"Oh, Missus Smith, I tripped on th' step o' th' Green Man yest' day evenin' an' broke it. They've no right t' let 'em 'ave steps as isn't even wi' th' sidewalk, Missus Smith. Anyway, me family doctor at th' Dispen's'ry fixed it up and it's feelin' better now—well, 'e ain't exactly a doctor, 'e's a bone-setter. As they say, 'Pro bono publico,' 'e's fer th' bones o' th' peepul."

If there were more of such as this "family doctor" in this good old world today than there is, it would be a better old world than it is—men and women who are "fer th' bones o' the peepul," or for the homes of the people or for the good of the people generally.

After all, the real—not the superficial or temporary—interest of the individual and that of society should not conflict. The individualistic and the socialistic concept are but "two aspects of one great unitary fact." This fact is life—not a thing but a process. "If," says one, "individuals did not constitute an organized society; if each person lived incased in an impenetrable shell of self-sufficiency; if there were no bond uniting all together in one common set of activities and one common destiny; if there were no common ideal towards which all are striving—then there would be no need for education."

Not only, therefore, does the need for education thus arise, but, because life touches life in social activity, the possibility for an education is obvious.

The great problem of the world today—always has been and always will be—is to bring into equitable and just relationship these two concepts, the individualistic and the socialistic.

What may be said of the individual man or woman may be said also of communities, national as well as others. Herein may be found the very best of reasons why the World's Grain Exhibition and Conference to be held at Regina in 1932 will take its place among many other great movements, (though it may not be designed specifically for the purpose), which have and will wield an enormous educational influence in forwarding a solution of the problem suggested. It therefore deserves the support of every citizen.

КУПУЙТЕ ЄВАНГЕЛЬСЬКУ ЛІТЕРАТУРУ!

Недільна Школа

ТРЕТІЙ КВАРТАЛ ЄРУСАЛИМСЬКИЙ СОБОР

Лекція дванадцята.

Неділя, 20. вересня, 1931.

Золоті слова: "Ви бо, браття, покликані на волю; тільки щоб воля ваша не була причиною (до гріха) тілу; а любов'ю служите один одному." Галат 5: 13.

До спільного та наперемінного перечитання в Недільній Школі — Діяння 15: 1-35; Галат глава 2.

Розклад лекції.

1. Повстання питання. 2. Собор в Єрусалимі. 3. Пропозиція прийнята.

Вступ.

Тут ми підходимо до великої кризи в історії цілої церкви. Прийшовши з Малої Азії, Павло та Варнава були переконані про відкриття великого поля для поширення Євангелії між поганями. Але вістка про це була зустрінена в Єрусалимі з занепокоєнням. Від самої смерті Стефана і з відділенням найбільш широкозорих християн Єленин, єрусалимська церква все зростала в дусі жидівства. На загал було прийнято, що погани мають спастися. Але як? Чи не мають вони стати Жидами? Павло на це відповів коротко й рішуче: "через одиноку віру." Чи було тепер християнство й надалі лиш одною з сект юдаїзму, чи воно стало тепер євангелієм для всіх? Це питання повстало в Антіохії скоро після того, як апостоли повернулися з своєї подорожі.

1. Повстання питання.

Діяння 15: 1-3; Галат 2: 1. Коли апостоли проповідували в Антіохії, деякі приходили з Юдеї і говорили, що спастися можна лише тоді, коли обріжешся по звичаю Мойсеевому. Такі слова впали в Антіохії як бомба. Більшість братів знайшлися в нерішучості, в однаковій мірі, чи то Жиди чи погани. Павло та Варнава категорично відмовились погодитись з таким навчанням, особливо, коли це стосується поган. З цього розвинулася завзята диспуа. Так повстало питання, а коли вже повстало, його треба було розрішити.

Церква рішила післати Павла та Варнаву до апостолів та старших в Єрусалимі ради цього. Павло хоч і розумів, що їх авторитет не є більшим від авторитету його власного, все-ж визнав потрібним піти до Єрусалиму. Крім Варнави він взяв з собою ще й Тита, одного з найвірніших учнів, що був перед тим поганином.

2. Єрусалимський Собор.

Діяння 15: 4-21; Галат 2: 2-10. В Єрусалимі їх радо витали. На першому публичному зібранні конференції, апостоли розповіли як Господь благословив їх роботу. Він прийняв поган. Хто-ж тепер відважиться відмовити їм? Законники, що так само прибули з Антіохії, піднялися і вперто заявили: "Вони мусять триматись закону Мойсея." Ця їх доктрина цілком засліплювала існуючий факт. "Або нашою дорогою або цілком без них." було їх домаганням. Наступило замішання. Провідники потребували часу на розваження справи. Збори відложені.

Павло бачив, що законники не є дуже чесними в своїх методах і можуть дискредитувати апостолів через апелювання до звичайних народніх забобонів. Він був досить передбачливим, щоб допустити до цього. Він поінформував про стан річей Якова, Петра та Йоана, знаючи до чого це все може привести. Ум Павла цілковито був присвячений для служби Богу.

На другому засіданні законники та їх сторонники правдоподібно мали більшість. Після довгої дебати, Павло мав свою промову, в якій заявив таке: "Мужі брати, Ви знаєте, що з давніх днів Бог між нами вибрав мене, щоб через уста мої погане чули слово благовістя, тай увірували. І Бог, що знає серця, свідкував їм, давши їм Духа святого, як нам, і не розріжнив нічого між нами й ними, вірою очистивши серця їх. Тепер-же чого спокушаєте, щоб наложив ярмо на шию ученикам, котрого ні батьки наші, ні ми не змогли носити. Ні, віруємо, що благодаттю Господа Ісуса Христа спасаємось, яко-ж і вони." Він пригадав їм як було наведено Корнелія і як Христос його прийняв. Присутні замовкли. Тоді Варнава й

Павло знова зачали оповідати з місійної праці. Яків, тодішній голова церкви і котрий почувався великим Жидом, показав зі Святого Письма, як Господь вже давно плянував спасти поган, котрі звернуться до Нього. Нарешті він зробив пропозицію, яка на той час розрішувала питання.

3. Пропозиція прийнята.

Діяння 15: 22-35. Пропозиція, що була одобрена Собором, передбачала необхідність компромісу. Поганам не накидалось жидівських звичаїв, лиш перестерігали проти деяких практик зв'язаних з ідолопоклонством. Про таку постанову було повідомлено листовно братів в Антіохії. В Антіохії пропозиція була радо прийнята і в церкві знова запанував мир.

ІЛЮСТРАЦІЯ З ЖИТТЯ

Не час для диспутів.

Кожний мешканець міста добре знає, як переповнені бувають вулиці в певні години дня людьми, автомобілями, різними возами і т. д. Все-ж, як лиш зачують сирену пожежників, що поспішають на пожежу, всі спинюються і дають їм дорогу.

В житті церкви бувало багато подібних моментів, особливо в моменти її найбільшої активності. Але ми можемо сказати, що найбільш було досягнуто не в часи різних диспутів та сварок, але в періоди спокійної праці місіонарів.

Спільними силами.

Перед історичною трафальгарською битвою два адмірала Нелсона були персональними ворогами один одному і ніколи не говорили один до одного ані слова. Нелсон покликав їх обох до себе, сказав їм про надходячу велику битву, від якої так багато залежить, і звернувся до їх патріотизму з такими словами: "Які би не були ваші персональні почування, я все-ж мушу просити вас аби ви скінчили свої сварки і подали один одному руки для спасення Англії." Був це приклад, який мусять пам'ятати християни в житті церкви, а особливо в часи тяжких переживань. Є то велике діло, коли ми можемо спільно виступити проти спільного ворога.

Непотрібні сварки.

Мало що є так інтересним в Європі, як ті старі замки феодалів, які колись були центрами життя та спорів з сусідами, а тепер лиш місцями, що відвідують туристи. Колись кожний барон чи князь чи граф мусів мати укріплене місце, щоб було де боронитись від своїх сусідів, котрі кожне непорозуміння вирішували мечем. Немає сумніву, що ми тепер лиш усміхаємось коли почуємо про причини бійок тих баронів, але мусимо пам'ятати, що й теперішні наші сварки будуть викликати лиш усміхи на устах слідувачих поколінь.

Чого потрібно, це як найбільше віри в Ісуса Христа, а всякі сварки самі собою будуть забути.

ДОПИСИ

ГОЛОС В СПРАВІ ПІСНЕСЛОВА

Ньюарк, Н. Й.,
27 серпня, 1931.

Вп. Пане Редактор!

Рад, що через Канадійський Ранок піднесено справу нового Піснеслова, бо щоб він вийшов без попередніх браків, то потреба збірної праці.

Сам вибір пісень не є тяжкий. Бо майже всі важніші пісні (з виїмком принагідних) містяться в наших 3-х українських Піснесловах. Певно, що дехто вже прислав спис пісень, що мали-б увійти в новий. Добре було-б цей список помістити в Ранку і після него решта проповідників спис доповнили-би. Варто-б звернути увагу, щоб взяти де-кілька пісень з Великої України, які мають гарну, чисто-українську мелодію. Д. Кмета міг-би допомогти в цім напрямі.

Очевидно, що в Комітеті по-

винен бути чоловік з вищою музичною освітою. Проф. Ю. Кириченко і д. Кацунов могли-би музичну частъ взяти на себе.

Найважливіша річ, це віршова і літературна. Під цим зглядом наші євангельські пісні слабенькі. Декотрі пісні є у всіх наших піснесловах, але в кожному текст інакший і ще слабкий. Це вказує, що нема перекладів, які-би мали сталу вартість. Англійські пісні мають велике число, які всеї всюди мають той самий текст. Люди з ними зжились і їх засвоїли. Подібно треба нам зробити з перекладами, щоб вони мали тривалу вартість.

Добре було-б віднести до кого з видніших поетів в краю, щоби опрацювали віршову і літературну форму. Я радив-би порозумітись з нашими проповідниками в краю в цій справі.

В надії, що Бог поблагословить намірене діло, остаюсь,
З пошаною,

В. Кузів.

На Суспільно-Економічні Темі

ПІВНІЧНА ДОРОГА ДО ЄВРОПИ

(Фрі Прес, Вінніпег, 29. серпня, 1931.)

Сподіванки про офіційне відкриття ще цієї осені північної, Годсонбейської дороги до Європи, яке було заповіджено міністром шляхів з попереднього правління Кінга, як бачимо не буде сповнено; але майбутні відвідини цього північного порту, членами Канадської Торговельної Палати, до якої належать видатні бізнесмени з цілої домінії, буде фактом не аби якої ваги. Появлення цих людей в Чорчил і прийняття їх місцевою владою, буде ефективною вказівкою що порт в скорому часі дійсно розпочне свою кар'єру, як власний порт Західної Канади до світу. В цім же часі до того порту направлено транспорт пшениці, який буде направлено до кораблів як перша спроба експортувати збіжжя цим новим шляхом.

Отож в такий спосіб Годсонська дорога нарешті відкривається. Потрібно було аж 50 літ, щоб збудувати 600 миль дороги та підготувати порт для кораблів. Нарешті дорога готова і перед нею велика майбутність. З одного боку, абсурдом було-би говорити про цю дорогу як про нову, бо в дійсності вона обслуговувала Годсонбейську Компанію вже понад два і пів століття. Протягом всего того часу кораблі припливали й відпливали з Годсонського Заливу так само як, скажемо, з Балтики. В цім часі не було ніяких згадок про небезпеки цієї дороги, яка з'єднує Європу з Західною Канадою. Та коли в восьмидесятих роках було піднесено питання про будову залізниці до Годсонського Заливу, повстала опозиція, яка говорила, що цей план цілком непрактичний. Диспута ця була впертою й довгою; і лиш тепер після п'ятидесяти-літніх розмов, ідея про морський порт для Західної Канади стала дійсністю.

Коли наші відвідувачі з Заходу й Сходу стануть на березі Манітобського солонowodного океанського порту, вони мусять пам'ятати, що до Ліверпулю від них так далеко як і з Монреалю.

З відкриттям цього порту Західна Канада присунулась тисячі миль ближше до свого ринку в Великій Британії та в континентальній Європі. Ця дорога має в собі величезні потенційні переваги через скорочення віддалень, що давало та-

кож живучість Годсонбейській Компанії протягом століть, не дивлячись на ворожість, яку їй приходилось поборювати.

Перед нами тепер вигляди на нові взаємовідносини між північною частиною північно-американського континенту та Європою, подібно тому як це сталося після відкриття Панамського каналу. Багато переваг цієї дороги ми навіть ще не можемо й передбачати. Цілком певно ця дорога при дальших удосконаленнях буде ще скорочена, а наколи буде збудована залізниця з Піс Риверу до Чорчил, це надасть особливої ваги західно-канадському океанському порту.

ВИНАХІД ДЛЯ ДОБУВАННЯ МОРСЬКИХ СКАРБІВ

Нью Йорк. — "Нью Йорк Івнінг Джорнал" подає модель величезної машини зі сталі й шкля. яку можна пускати на сотки стіп в морські глибини разом з нурцем, корий може спокійно в середині цієї машини працювати цілими годинами.

Цей винахід є ділом Омеляна Кулика з Нью Йорку. Ним зацікавилися деякі ньюйорські Українці й хочуть братися до його фінансування.

Винахід надається до різних наукових дослідів, як теж до відшукування затонувших кораблів і тих мільонів, які пішли з кораблями на морське дно. Винахід, як що покажеться практичним, може принести великі прибутки при ратуванні затонувлих субмарин.

БАНКИРИ БЕРУТЬСЯ ДО ДОПОМОГИ

Нью Йорк. — В бюрі Дж. П. Моргана, відомого світового банкира, відбулися наради в справі акції допомоги безробітним Нью Йорку. Рішено покласти до життя комітет, подібний до того, який був минулої зими, і зібрати 8,000,000 доларів на допомогу безробітним. Присутні на нарадах давали собі справу з того, що наближаючися зима буде що до безробіття гіршою від минулої.

ПОМЕР ГЕНЕРАЛ МИКОЛА ЮНАКІВ

Тарнів. — Дня 1. серпня помер тут після короткої недуги генерал Микола Юнаків, бувший начальник штабу, бувший військовий міністер У.Н.Р.

Був це військовий по фаху й був до війни професором російської військової академії в Петрограді, де викладав історію японської війни. Підчас світової війни Юнаків став начальником

штабу 4-ої армії, а опісля командантом армії. З хвилиною повстання Української Народньої Республіки Юнаків віддався на службу українській державі, а спеціально організації української армії. В 1919 році, після з'єднання обох українських армій, Юнаків став начальником штабу Головного Отамана.

Опинившись на еміграції, брав живу участь у працях Українського Воєнного Товариства як його голова.

Покійний відзначався великим розумінням обов'язків та чеснотою.

БУХАРА ХОЧЕ ВІДІЛІТИСЯ ВІД СОВІТСЬКОЇ РОСІЇ

Вістки про повстання Басмачів твердять, що це повстання є лише початком війни, яка ведеться на російсько-афганській границі. 600 Басмачів Ібрагіма бека, який на основі совітських вісток мав бути полонений і його відділ розбитий, це лише розвідка стежа. Повстання Басмачів зорганізоване грішми бувшого бухарського еміра, що втік свого часу до Кабулу. З початку дало совітське правительство Бухарі певну автономію, але згадав її прикроїло. Серед свободолюбного населення прокинулося велике невдоволення, особливо через протирелігійну кампанію большевиків.

НОВІ ПЕРЕГОВОРІ ГАНДІ З УРЯДОМ

Сімля, Індія. — Магатма Ганді, індійський націоналістичний провідник, хоче бачитися з лордом Вилінгтоном, віце-королем Індії, щоб обговорити з ним закиди надужить, які Ганді

Для Фармерів

ПЕРЕХОВУВАННЯ КОРНЯКІВ

В кліматах, де температура падає раптово до точки замерзання або й нижче, як це є наприклад на заході Канади, переховування корняків та бульб є не аби якою проблемою. Як що їх зложити до ями заскоро, вони напевно зігріються і можуть зачати проростати. Коли ж мороз застане їх ще не схованими до відповідних ям чи яких інших приміщень, це так само викличе великі втрати.

На експериментальній фермі в Біверлодж, Алта., корняки, що призначені для осіннього житку, переховуються звичайно в купах прикритих снігом та землею. Майже завжди частини корняків в цих купах нищать ся, бо при щоденному відкриванні мороз дістається до середини купи, а потім після то-

го як купу закрийється, температура підноситься і такі зміни спричинюють гниття.

Ідеальним місцем для переховування корняків в Західній Канаді можна вважати пивницю, яка викопана десь в хліві, бо тоді можна безпечно кожного дня туди заходити і брати потрібну пайку корняків для худоби. Пивниця мусить мати вхід з хліва, а також треба забезпечити добру вентиляцію. В періоди великих морозів вентиляційні рури можна заткати соломомою або якимись ганчірками. В ті дні, коли температура не є занадто низькою, рури треба відкрити.

Як що пивниця є велика, необхідно її поділити на частини переділками з дошок. Дуже добре також як що буде зроблено дощану підлогу на якійсь висоті від підлоги земляної, а по можливості й дощані стіни, так само віддалені від стін земляних. Це дасть можливість добрий вентиляції. Коли положите термометер на землю, це дасть можливість регулювати температуру і не допустити до обниження її аж до точки мерзнення.

При таких умовах корняки та бульби можна з успіхом переховувати аж до весни наступного року.

ЯК САДИТИ ПІОНІЇ

Виберіть місце, де ґрунт є глибокий і де є подостатком соняшного світла. Уникайте такого місця, де ростуть великі дерева, що мають грубі коріння і які вибирають вогкість з верхніх шарів ґрунту. Вибране місце мусить бути перекопане яких два фути глибоко і добре угноєне перегнившим гноєм. Це є необхідне, бо піонії потребують багато поживи.

Дозрілі рослини піонії найліпше пересаджувати десь біля середини місяця вересня. Велику увагу треба звернути аби не зламати молоденьких паростків чи очок, бо від цього залежить життя рослини. При садженню очка не треба присипати землею більш чим два цілі. Довкола коріння землю потрібно добре притоптати. Як що ґрунт не є вогкий, порадно рослини негайно-ж підляти.

Повищої процедури дотримуються на домініяльній стації в Скот, Саск., і мають добрі наслідки. Прикриття в зимі потрібне лиш першого року після пересаджування. До цього найліпше вживати соломистого гною. Щоби мати квіти наступного року, саме уважно пересаджування ще не вистарчить. Цього можна досягнути добрим заливанням рослин десь аж до середини літа. Коли появляться квіти, поливати треба лише землю, а не всю рослину. Також кожного року треба додавати перегнившого гною і засипувати його довкола рослин

Про Здоровля

СУХОТИ В ДІТЕЙ

(Health Service of the Canadian Medical Association)

Діти можуть мати сухоти так само як і дорослі. Вони не мають цієї недуги від народження, але звичайно дістають її вже пізніше. Щоби охоронити дітей від зараження сухотами, треба їх тримати в належній опіці.

Немає ніякої тайни в тому, як діти дістають сухоти. Недуга викликається зародком, що має назву туберкульозний бактерій. Цей зародок ані не літає ані не може повзати. Одиноким способом як він може дістатися до дитини — це з слиною, що викашлює хвора особа.

Той, хто має активні сухоти, чи знає він про те, чи ні, має теж і бактерії сухот в своїй слині. Коли кашляє чи чхає, зародки недуги розлітаються довкола него. На всякій посудині, яку він вважає чи то до пиття чи їди, він завжди лишає зародки сухот, а його поцілунки для дітей, є поцілунками смерті.

Діти не мають змоги охоронити себе, бо вони є залежні від старших, а тому то старші мусять бути більш уважними в цій справі. Необережне кашляння та чихання треба забути. Коли є потреба кашлянути, рот і ніс мусять бути закриті хустинкою. Коли при кашлянні є якісь виділення з горла, ці виділення треба обережно збирати і спалити. Ніколи не дозволяйте дітям їсти або пити з посудин що призначені для публичного вжитку, а також дітей ніколи не треба цілувати в уста.

Щоби охоронити дітей, ми мусимо нищити зародки і відмовитися від всего, що сприяє цим ворогам людського організму дістатися до середини.

Сухоти не будуть поширюватися як що ми не дозволимо ширитися їх зародкам.

Коли дитина захворіє на сухоти, це означає, що хтось, з ким вона мала до діла, є хорий на сухоти. Старші можуть навіть не знати що хтось з них хорий, бо в багатьох випадках сухоти є довгою, хронічною хворобою і особа почувається досить добре, але в тім же часі є джерелом зарази для иншого.

В цих родинках, де вже були випадки захворювань на сухоти, особливу увагу треба звертати на дітей. Необхідно через певні періоди часу все закликати лікаря для медичних оглядів.

Сухоти є такою недугою, яка в великій мірі контролюється душеною (навіть найкраще як є самою такою особою, до котрої

дістануться її зародки. Ті, що мають добре здоровля і відповідне відживлення, не завжди підпадають цій недузі. З иншого боку недуга легко розвивається в тих, котрі є слабого здоровля і в додаток живуть в нездорових умовах як що до відживлення так і гігієнічного мешкання.

Для Жінок

Консервування городовини.

Добра господиня старається щоб мати свіжу городовину не лише в літі, але і в зимі. Найкраще консервується овочі чи городовина в окремих слоїках, що мають прищуровану з гумкою накривку. Такий слоїк з доброго гатунку є дорожчий, але зате може служити кілька літ.

Ось як консервуємо в ньому молоді кукурудзи, яка дуже смакує в зимі: свіжо зібрану молоденьку кукурудзу (найкраще білу цукрову американську) потримати в гарячій воді п'ять хвилин; обшкробати тупим ножом зерно, насипати в слоїк, додаючи одну ложечку солі й одну цукру до кожного квартного слоїка. Залляти киплячою водою аж до верху. Замочити гуму від слоїка в окропі й закрутити накривку й поставити до гори дном — хай простигають. При вибиранню з води уважати, щоб не було протягу.

Як що нема такого слоїка, можна звичайний добре зав'язати міхуром, але тоді другої днини треба ще раз переварити в сні.

В той спосіб консервуємо й молоденький цукровий горошок. Свіжий неушкоджений горох вкинути до гарячої води на вісім хвилин; потім перелляти кілька разів холодною водою й накладати до слоїків. Залляти киплячою водою, дати ложечку цукру й солі; заткати як вище — і хай киплять 4 години. Як що слоїки під міхуром — другого дня повторити.

Як приправити помідори до їди.

Покраяти доспілі але тверді помідори в гріночки; легко посолити, трошки поперчити, дати неповну ложку цукру й заложити в миску чи тарілку. Вкінці дати винного оцту; можна, хто має, ложечку свіжої французької столової оливи або сметани. Добре є помідори обережно обідрати зі шкірки. Смакує з картоплею, мясом або й хлібом.

Як варити кукурудзу.

Брати кукурудзу молоденьку й свіжо зірвану. Варити не душеною (навіть найкраще як є зірвана — з листками й нитка-

ми, що ними обгорнена) — так зварена є далеко солодша, лише варити треба довше. Ніколи кукурудзи при варенні не солимо, радше дати ложечку цукру; особливо, коли кукурудза не зовсім свіжа.

Добра теж кукурудза душе-на (денстована). Зістругати ножом зернята з 10-12 зовсім молодих солодких качанів (шукать), дати до ринки; налляти води стільки, щоб не пригоріла. Варити біля 20 хвилин, наприкінці додати горнятка сметанки, а як нема, то свіжого молока, грудочку масла, трошки солі — й ще минут з десяти душити під покривкою на легкій огні, а опісля додати. Так варять в Америці й Канаді. Дуже смачна їда.

Начинювана капуста.

Приладити рижу чи ячмінних крупів так само як до голубців — з мясом і цибулькою, або й без мяса, лише добре помашину. Капусту кучеряву або й звичайну добре сполоскати, пократити на чвертки; дати одну цибульку й заварити в солений воді 15 хвилин. Відцідити, наложити між листки тої начинки з каші й стиснути добре. Виложити ринку платочками солонини або хоч шкіркою від солонини. Поскладати тісно начинені чверточки, залляти шклянкою гарячої води і душити, годину-півтора, аж стане все м'яке. Тоді робимо заправку зі смальцю й муки, даємо трошки часнику, розпускаємо юшкою з мяса або городовини, вливаємо до капусти й даємо ще 10 минут покипіти. Вибраємо гарно по полумисок і подаємо.

Таку капусту можна начинити, заварити, сразу-ж дати й заправку — все це рано, при сніданні; кип'ячу вложити до доварювача — на обід буде готова.

Для Дітей

КРАЄВИД ПОКУТТЯ

Коли сходимо з карпатських верхів і на останнім краї спинимось, щоб налюбуватися гарним краєвидом, побачимо перед собою величаву западину Підкарпаття з її луками, полями, лісами і левадами, вкритими буйною зеленню. Але в безкраю далечині вона не тягнеться; на самім краю краєвиду спочине наше око на широкіх пологіх висотах, що замикають наш овід од півночі. Це Поділля.

На своїм широкому і довгастому просторі показує поділля величезну різноманітність поверхні.

Дуже гарний північний рубець Поділля між Львовом та

Бродами. Білий рухляк, званий тут опокою, ліг в основу цього валу і біліє здалеку, розритий водами, що стікають по крутих схилах. Пісковик, що лежить на опоці, вітрюючи, творить фантастичні скелі і провалля серед гарних, головню букових лісів, які ще тут подекуди удержались. Здалеку подобає цей крутий беріг Поділля на гірське пасмо. Але коли вийдемо на гору, то побачимо, що поза нею нема інших гір — тільки легко-хвиляста височина простирається, як далеко сягає око на південь.

До південного заходу спадає Поділля також виразним берегом, але беріг той уже не такий круглий і мальовничий. Натомість у глибині західного Поділля, саме в околицях Рогатина і Бережан, змінюється височина в гарну лісисту горбовину. Та найцікавіший є довгий ряд скелястих горбів, що тягнеться з під Бродів аж під Кам'янець Подільський. Це Товтри Вапнякова скеля повна закам'янілих морських животинок, творить на верхах тих горбів, більш як 400 метрів високих, скелі, неначе старинні мурі твердинь або руїни давніх звалищ. Тимчасом це тільки підморські верстви, збудованих протягом довгих тисячеліть, дрібенькими морськими животинами, своїми коралів. Коли-ж море уступило з тутешніх сторін, вийшли давні ріпи на поверхню землі скелястими горбами.

Поза тими горбовинними боками Подільська височина йде більш або менш хвилястою рівнею. Вже над горішнім Серетом і Збручем трапляються тут цілком рівні степові області. Чим далі на південний схід, тим більше таких околиць на Поділлі, аж врешті переходить воно в безкраю степову плиту, що лагідно обнижується до Чорного Моря.

Дуже багато краси і різноманітності вносять у подільський краєвид долини подільських рік і річок. Всі вони в горішніх своїх частинах широкі з плоским, забитим дном безліччю ставів і лагідними збоками. Чим далі тече річка по височині, тим глибше вона врізується. Долина починає крутитися, мов гадюка, щораз глибшає і звужується, збока її щораз вищають і крутішають, скелясті голі стіни і провалля являються на місці зелених лагідних схилів. Це і є Подільський Яр.

(Далі буде.)

ОБЖАЛОВУЮТЬ ЗА СПРОНЕВІРЕННЯ 58,000,000 ДОЛ.

Нью Йорк. — Вільям Дж. Мур, бувший президент Американ Бонд енд Мортгедж Ко., яка продала за час свого існування бондів на суму 240,000,000 доларів, відповідати-ме перед судом за зловживання бондів на суму 58,000,000 доларів.

ДРІБНІ ВІСТІ

В недавніх виборах в провінції Квібеку, перемогу одержали ліберали. Ліберальних послів до провінційного парламенту було вибрано 79, а консервативних лише 11.

Дня 24. серпня в Бритійській Колумбії була велика буря, яка зруйнувала 15 хатів та дві церкви.

Від п'ять до шість мільйонів доларів буде розподілено безпосередньо між продуцентами пшениці в Західній Канаді, в наслідок п'яти-центового бонусу федерального правительства.

Канада буде вперто протестувати проти преференційної тарифи між імпортуєчими та експортуєчими збіжжя країнами в Європі. Ця справа має розглядатись в Лізі Націй у вересні ц. р.

Безробітні, що відмовляються від запропонованих їх робіт, будуть цілком полишені без всякої допомоги, заявив сенатор Робертсон, домініальний міністер праці.

Розпорядження про нові мита на часописи що привозяться до Канади з заграниці, входить в силу з днем 1. вересня. Спеціальний податок, 15 центів на фунт ваги, буде введено пізніше.

Ріжниця між сумою, що канадійські туристи витратили поза границями Канади та міжтею сумою, що заграничні туристи лишили в Канаді року 1930, виноситься яких 166,000,000.

"Ми є приготовані забути всі репарації що платять нам Німеччина, як що й інші країни

РІЧНИК

Товариства Молоді при Українській Євангельській Церкві в Вінніпегу недавно тому вийшов з друку і продається по 50 центів за книжку.

Є це добре ілюстроване і на добром папері видання, під редакцією п. Василя Шкраби, президента Товариства Молоді.

Книжка показує наглядно, яку широку активність розвинуло це товариство. Тому ті, що інтересуються нашою молоддю і також ті, що інтересуються євангельським рухом між Українцями в Канаді, повинні набути цю люксово видану книжку.

Книжку можна набути в:

EMPIRE DRUG STORE

Cor. Selkirk Ave. and McGregor St.

Winnipeg, Man.

або в Редакція Канадійського Ранку.

готові зробити подібний крок," заявив Герцог, премієр Південної Африки, дня 23 серпня ц. р.

Др. Варрен М. Персонс, бувший президент Американської Статистичної Асоціації та провідна особа в Гарвардським Економічним Товаристві, заявив недавно, що поворот американського та світового добробуту залежить від поладнання репарацій та міждержавних боргів бувших союзників. Без цього неможливе поліпшення стану промисловости на думку д-ра Варрена М. Персонса.

Нурці, що взяли добути з дна моря затонувший року 1922 біля французького побережжя корабель "Египет", сподіються закінчити свою роботу цими днями і спасти 5,000,000 в золоті, які знаходяться на покладі цього корабля.

Багато еспанської аристократії переконалося в тому, що позичати гроші королям є дуже небезпечною справою. Недавно видав республіканський уряд декрет, в якому говориться аби було звернуто державі всі маєтки які королі дарували своїм ближнім з аристократії, в котрих звичайно випозичали грошей.

Перший вибух бійки між церквою а державою в Іспанії стався недавно, коли було оголошено, що всі церковні маєтності не можуть бути перепродані, а також мільони що лежать в банках Іспанії записані на церковні рахунки, не можуть бути видані тим, хто ті гроші туди вложив.

ДЛЯ РОЗВАГИ

Добрий бизнес.

Два брати, власники пасіки, вибралися на ярмарок з бочівкою меду. День був гарячий. Кінь тягнув бочівку на візку, а оба брати йшли за візком. Один з них мав 50 центів, другий був без грошей. Перший купив собі в брата склянку меду за заплатив за неї готівкою 50 центів. Другий брат, як здолав готівку, купив собі зараз у брата також склянку меду за 50 центів. Піт лився по чолі братам, тому раз у раз продавали собі взаємно по склянці меду за готівку, а 50 центів мандрували з кишені до кишені. На борг не хотіли пити. Та бизнес ішов їм так добре, що заки до міста доїхали, бочівка була порожня. Як же-ж счудувалися та злякалися, коли обрахували торг і показали, що мають лише 50 центів. Чи не дивне воно! На борг не продавали, грошей не згубили, а все-ж так мало вторгували!

Адвокат до злодія: Я боронив вас як рідного сина. Злодій: А котрий з нас лип-

ший злодій: я чи ваш син?

Бездітне скотландське подружжя хотіло так дуже, щоб їм народилася дівчинка, а адоптували хлопчика.

Чому ви — питалися їх знакомі — адоптували хлопчика, а не дівчинку, хоч ви все говорили, що так дуже хотіли-би щоб вам народилася донечка?

Годі було, — відповіла жінка, — бо ми маємо хлопця шашпочку з тих часів, як мій чоловік був ще маленьким хлопчиком.

Пане доктор, я не можу заплатити вам рахунку. Чи не міг-би я вам відробити його?

Гм — добре. Виймово згоджуся на це. А яке ваше звання?

Я граю на катеринці.

ЛИТВА ЗРИВАЄ ЗНОСИНИ З ВАТИКАНОМ

Лондон. — Литва й Ватикан зірвали дипломатичні зносини. Причиною зривання було те, що папський нунцій у Литві, як каже литовський уряд, накладав з опозицією проти теперішнього литовського уряду.

Нунцій уже виїхав з Литви до Німеччини.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ В УКР. ЄВ. ЦЕРКВІ В ВІННІПЕГУ

(ріг Причард і МакГрегор)

Почавши від першої неділі цього місяця, богослуження будуть відбуватися в 11-й годині раню і 7-й вечером.

На вечірніх зібраннях відбується ряд відчитів на популярні теми.

В цім місці буде обговорюватися біографію чотирох найбільших живучих людей світа. Першої наділі, 6. вересня: "Алберт Швайцер і що він може навчити нас."

Запрошується всіх прийти.

Проп. І. Евстафіївич.

ПЕРЕНІСЯ ДО СВАН РИВЕР ПРОПОВІДНИК П. КІНДРАТ

Проп. П. Кіндрат повідомив нас, що він разом з родиною перенісся на сталий побут до Сван Ривер, Ман. Всі інтересовані будуть ласкаві звернути увагу, що нова адреса бр. Кіндрата є тепер така:

REV. P. KINDRAT
Swan River, Man.

ЦІННИК ФАРМЕРСЬКИХ ПРОДУКТІВ У ВІННІПЕГУ

Вінніпег, 29. серпня, 1931.

ЗБИЖЖЕ

ПШЕНИЦЯ—

Но. 1 Нортери . . . 55
Но. 2 Нортери . . . 50½
Но. 4 Нортери . . . 41

ДР. Ф. СЕНДЗЯК

ЛІКАР І ОПЕРАТОР
Спеціаліст жіночих хворіб і акушер

Residence, 434 Salter Street
Phone 54 917.

Office—962½ Main Street
(Cor. Selkirk Ave.) Phone 55 111.

Dr. H. Yonker

D.M. M.A.

Лікар, Хірург і Акушер
397 BURROWS AVENUE
WINNIPEG — PHONE 51 470

Урядує від 9 до 12 години раню; від 2 до 5 та 7 до 9 вечером.

ОВЕС—

Екстра Фід Но. 1 . . . 24½
Но. 2 С В . . . 27½

ЯЧМІНЬ—

Но. 3 С В . . . 32½
Но. 4 С В . . . 30½

ЖИТО—

Но. 1 С В . . . 31½
Но. 3 С В . . . 28½

ЛЕН—

Но. 1 С В . . . 99½
Но. 2 С В . . . 95½

ЦІНИ ХУДОБИ

Вінніпег, 29. серпня, 1931.

БІЧКИ—

Добрірі і добрі . . . 500—600
Середні . . . 400—475
Звичайні . . . 250—350

ЯЛІВКИ НА ЗАРІЗ—

Добрірі і добрі . . . 450—550
Звичайні . . . 275—325

КОРОВИ НА ЗАРІЗ—

Добрі . . . 275—350
Звичайні . . . 150—175

ГОДІВНИК—

Добрі бички . . . 325—525
Звич. бички . . . 200—300

ТЕЛЯТА—

Добрірі і добрі . . . 600—700
Звичайні . . . 250—500

СВИНІ—

Бейкон . . . 575
Легкі . . . 500—525
Тяжкі . . . 475

ВІВЦІ І ЯГНЯТА—

Добрі ягнята . . . 500
Звич. ягнята . . . 300—400
Добрі вівці . . . 300—350
Звич. вівці . . . 100—200

ДОМАШНІ ПРОДУКТИ

Вінніпег, 29. серпня, 1931.

Масло . . . 19½—20
Яйця, туз. екстра . . . 18
Першої класи . . . 16
Другої класи . . . 13
Нова бараболя . . . 60
Капуста, 1 ф. . . 01½
Рубарб, 1 ф. . . 02
Мука, 98 ф. . . 260
Ролд Овс, 80 ф. . . 230
Брен, тон . . . 13.00
Шортс, тон . . . 14.00

СІНО

Тимотка Но. 1 16.00—17.00
Тимотка Но. 2 15.00—16.00
Ред Топ Но. 1 11.00—12.00
Ред Топ Но. 2 10.00—11.00